Adviesraad
Sociaal Domein Oss

Datum : 6 juni 2023
Kenmerk : 20230002
Aan : het College van B&W van de gemeente Oss

Betreft : Advies Re-integratieverordening Participatiewet 2023

Geacht college van Burgemeester en Wethouders,

Als Adviesraad Sociaal Domein Oss (ASD) willen we graag onze gemeente en haar inwoners ondersteunen door het gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan nauwlettend te volgen en te beoordelen vanuit het uitgangspunt dat iedere burger gelijkwaardig is, gelijkwaardig behandeld moet worden en gelijke kansen moet krijgen. We ondersteunen zo de gemeente die een rechtvaardig sociaal beleid en een goede uitvoering van dit sociaal beleid wil zodat de inwoner voldoende ondersteuning ervaart om tot zelfredzaamheid en participatie te komen.

U heeft aangegeven voornemens te zijn om wettelijk verplichte aanpassingen in de Re-integratieverordening in te voeren. Om die reden ontvingen wij op 16 mei 2023 een adviesaanvraag omtrent de Re-integratieverordening Participatiewet Oss 2023. Graag geven wij u enige suggesties waardoor uw voornemens naar ons inzicht zullen leiden tot een nog beter resultaat.

Onderwerp

Als gevolg van het Breed Offensief is de Participatiewet op een aantal punten aangepast. Belangrijkste aanleiding voor deze wijzigingen is dat de arbeidsdeelname van mensen met een beperking achterblijft bij de doelstelling. De wet verplicht de gemeenten de Re-integratieverordening op een aantal punten aan te scherpen, met name op die onderwerpen die er op gericht zijn inwoners naar aangepast en betaald werk te begeleiden.

Situatieschets
Wij stellen het op prijs dat de Kenniskring WIAS in een vroeg stadium bij de ontwikkeling van de Re-integratieverordening is betrokken. In de vergadering van 30 januari 2023 is door R. Manders en M. Geerts uitgelegd wat er aan staat te komen en is materiaal ter voorbereiding (wettekst en handreiking) ter beschikking gesteld. Op 16 mei is de conceptverordening aan de Adviesraad gezonden, met een korte adviestermijn, omdat de verordening per 1 juli 2023 met terugwerkende kracht in werking treedt. Vervolgens hebben beide ambtenaren in onze vergadering van 22 mei 2023 de beleidskeuzes achter deze verordening nader toegelicht.

Deze verordening is gericht op aanscherping van een aantal re-integratievoorzieningen om mensen naar aangepast en betaald werk te begeleiden. Wij richten ons in dit advies uitsluitend daarop. Sociale activeringsmiddelen voor de groep inwoners die niet kunnen uitstromen naar (betaald) werk, worden in ons advies buiten beschouwing gelaten.

Wij onderschrijven veel van de maatregelen die in de verordening worden behandeld, omdat ze in onze ogen goed bijdragen aan de mogelijkheden voor inwoners om een eerste stap naar (betaald) werk te kunnen zetten. Er zijn nog een paar thema's die wij graag onder uw aandacht willen brengen.

Algemeen

De Adviesraad Sociaal Domein stelt het op prijs dat in de verordening wordt aangegeven dat zij in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen over een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze verordening in de praktijk.

De Adviesraad vraagt zich af welke meetinstrumenten worden gebruikt om de doeltreffendheid en effecten van de nieuwe maatregelen vast te stellen. Hoe is de nul-situatie gedefinieerd en welke kengetallen worden gehanteerd om effecten te meten?

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert u deze meetinstrumenten bij het ingaan van de verordening vast te stellen en bekend te maken.

De Adviesraad Sociaal Domein stelt zich achter de keuze om voorzieningen niet al bij voorbaat voor bepaalde groepen uit te sluiten, maar zoveel mogelijk maatwerk voor de inwoner te leveren, zoals dat bij job-coaching en interne werkbegeleiding is geregeld..

Voorzieningen

Werkervaringsplaats
Gelet op het feit dat het vaak om inwoners gaat voor wie Nederlands niet de moedertaal is, is het belangrijk om bij de werkervaringsplaats aandacht te besteden aan de ontwikkeling van algemene taalvaardigheid in combinatie met het opdoen van werkervaring en leren van vaktaal.

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert u om in de verordening op te nemen dat leren van (vak) taal ook een doel is van de werkervaringsplaats, zodat de inwoner tegelijk met het opdoen van werkervaring het dagelijks taalgebruik in een onderneming en het specifieke jargon kan leren.

Persoonlijke ondersteuning bij werk

Uitstroompremie
In de verordening is er niet voor gekozen een uitstroompremie op te nemen. De argumentatie die hiervoor wordt gegeven, achten wij niet bevredigend. De premie is bedoeld als extra stimulans om aan het werk te gaan en dat werk ook te behouden. In de toelichting wordt aangegeven dat de gemeente niet voor straffen en belonen is. Wij zijn van mening dat belonen/stimuleren in het algemeen een sterke motivator en daarom zinvol is.

Het is algemeen bekend dat inwoners die vanuit een uitkering aan het werk gaan, financieel vaak achteruit gaan, omdat toeslagen afhankelijk zijn van de hoogte van het inkomen. In die zin kan ook geredeneerd worden dat de uitstroompremie een kleine vergoeding is voor mogelijke achteruitgang in inkomen.

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert u de invoering van de uitstroompremie te heroverwegen, zodat inwoners een kleine financiële tegemoetkoming kunnen krijgen als vergoeding voor eventueel inkomensverlies.

Participatieplaats
Met de keuze om de Participatieplaats niet in te voeren maar de inwoners de mogelijkheid te bieden bij IBN een ontwikkeltraject te volgen, stemmen wij van harte in.

Slot

Wij zien dat van veel regelingen die de gemeente de inwoners aanbiedt, weinig of geen gebruik gemaakt wordt vanwege onbekendheid met de regelingen. We stellen alle initiatieven die de gemeente tot nu toe onderneemt om deze onbekendheid te verminderen, op prijs. Ook voor deze Re-integratieverordening geldt dat bekendheid bij inwoners, werkgevers en maatschappelijke organisaties essentieel is voor een goede werking.

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert u de invoering van deze verordening breed en zeker uitgebreid bij werkgevers en maatschappelijke organisaties onder de aandacht te brengen, zodat meer inwoners naar werk begeleid zullen worden.

Wij constateren dat de nieuwe verordening meer maatwerk in hulpmiddelen biedt om de inwoner naar werk te begeleiden. Wij hopen dat u onze adviezen ter harte neemt, zodat meer inwoners profiteren van de aangepaste en verbeterde Re-integratieverordening.

De Adviesraad Sociaal Domein ziet uw antwoord met belangstelling tegemoet.

Jaap Kool
Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein

Ad van Dooren
Voorzitter Kenniskring WIAS